

NARODNI LIST

Izhaja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — Vse pošiljatve (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „Narodni List“ v Celju. — Reklamacije so poštnine proste. — Uredništvo: Schillerjeva cesta št. 3.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrť leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 5 K 60 vin. Naročnina se plačuje vnaprej. — Posamezna številka stane 10 vin.

Oglasi se računajo po 12 vinarjev ena petit vrsta. — Pri večkratnih objavah znaten popust po dogovoru. Pristojbine za oglase je plačevati po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

Kdor dobi od občine belo glasovnico

voli dne 7. majnika v splošni skupini ali splošnem volilnem razredu.

Voli vsakdo, ki je bil 28. februarja 1909 24 let star, je avstrijski državljan, je na dan razpisa volitev (28. febr.) prebival eno leto v dotični občini in ki ne plača nič ali pa manj ko 10 K cesarskega ali manj ko 20 K osebne davka.

Mali kmetje in delavci!

Na treh volilnih shodih si je slovensko ljudstvo za volilni okraj Brežice-Celje-Slovenji gradec izvolilo za kandidata moža, ki pozna Vaše težnje, ker dan za dnem živi med svojim ljudstvom.

Kdor dobi od občine belo glasovnico, naj zapiše nanjo:

Franc Brinar

nadučitelj, Gotovlje

in naj odda to glasovnico pri volitvi dne 7. majnika.

„Skupino nemaničev“

imenujejo Vaš volilni razred razni visoki gospodje, ki s prezirom gledajo na Vas male kmete in delavce. Med to visoko gospodo se štuli tudi Pišek, ki sicer pravi, da je kmet, pa vedno le „gospoda špila“. Ta Pišek bi rad bil poslanec Vas,

mali kmetje in delavci

v brežiškem, celjskem in slovenjegraškem okrajnem glavarstvu. Pišek ni nikdar živel v teh krajih in ne pozna Vaših razmer, sploh ne pozna potreb in muk malega kmeta in delavca.

Naš kandidat Brinar živi med ljudstvom in že od mladih nog pozna njegove težave in bridkosti. Zato bo on naše delavstvo in našega malega kmeta najbolje zastopal.

Naj zapiše vsakdo na glasovnico:

Franc Brinar

nadučitelj, Gotovlje.

**Naj gre ta list od sosedu do sosedu! Delavci!
Mali kmetje! V boj za Vašega kandidata!
○○○○ Zmaga mora biti naša! ○○○○**

Volilci

splošnega volilnega razreda v okrajih Brežice, Kozje, Sevnica, Laški trg, Celje, Šmarje, Vranksko, Gornjigrad, Slovenjigradec, Šoštanj, Marenberk!

Stopam pred Vas kot volilni kandidat za 10. mandat splošnega volilnega razreda. Ker pripadam učiteljskemu stanu, se mi zdi pred vsem potrebno pojasniti, da nisem kandidat učiteljev.

Izjavljam nadalje, da ne kandidiram iz častihlepnosti, še manj pa iz pohlepnosti po odgovornosti polnem poslaniškem mandatu.

Prevzel sem kandidaturo na klic naše narodne stranke, ki me je na svojih volilnih shodih v Žalcu, v Slovenjemgradu in v Rajhenburgu na velikonočni pondeljek enoglasno proglasila za svojega kandidata za ta mandat.

Uklonil sem se temu klicu kot zvesti sin svojega naroda, katerega že izza svoje zorne mladosti ljubim iz vse svoje duše in tako iskreno, da sem pripravljen za vsako žrtev, kadar se gre za njega koristi; uklonil sem se temu klicu posebno zaradi tega, ker imam pred seboj kot volilce Vas najmanjše posestnike in Vas delavce, ki nosite največja bremena, a uživete najmanj pravic.

Za Vas imam srce, ker sem kot sin preprostega rudarja in malega posestnika vzrastel iz Vaših vrst, za Vas imam srce, ker čutim z Vami Vaše žulje, ker živim z Vami in ker delujem med Vami že četrto stoletja kot učitelj in vzgojitelj Vašega najdražjega zaklada, Vaših otrok.

Ne bom podrobno našteval, kako bi Vam skušal pomagati; predolga je vrsta krivic in zapostavljanja, ki Vas pritiska k tlom, saj Slovenci smo vsepovsod prikrajšani, najbolj prikrajšani ste pa Vi, kar Vas je najbolj ubogih in najbolj preprostih. Vam kaj storiti v korist, bi bilo za mene največje silo in z največjo odločnostjo, so:

da se uvede tudi za deželni zbor splošna in **enaka** volilna pravica;

da se deželni davki pravično uredé in da se deželni dohodki za vse dele dežele, torej tudi za nas Slovence, v enaki meri vporabljajo;

dozdaj so deželne doklade vedno naraščale, a vi slovenski volilci, posebno pa vi mali posestniki in delavci, niste imeli od tega nobenih koristi;

kot učitelj še posebej povdarjam zahtevo, naj država prevzame stroške za šole, ki jih sedaj morajo nositi občine in dežela;

bolnišnice, hiralnice, sirotišnice in druge dobrodelne naprave je treba preustrojiti in pomnožiti tako, da bodo res koristili Vam malim kmetom in delavcem.

Sploh bi se vse moje delovanje osredotočilo v odločnem zastopanju pravic in koristi teptanega slovenskega naroda, posebno pa pravic in koristi Vas najbolj zatiranih, malih posestnikov in delavcev.

Med nami so nastale stranke, ponujali se Vam bodo tudi drugi kandidati. Strankarski boj ni nesreča, brez boja ni pravega napredka. Toda eno je potrebno: boj naj bo dostojen in pošten. Kdor je zoper mene, naj voli drugega, jaz spoštujem pošteno prepričanje svojega nasprotnika. Moja kandidatura naj ne povzroča osebnega sovraštva, medsebojnega psovanja in drugih nedostojnosti. To prosim kot učitelj in vzgojitelj milega mi naroda.

Obžalujem, da se zaradi velike obsežnosti volilnega okraja in zaradi prekratkega časa do volitev ne morem Vam cenjenim volilcem povsod predstaviti.

Skusite si napraviti o meni sodbo in volite. Kdor je z menoj, naj pri volitvi dne 7. majnika zapiše na glasovnico moje ime.

Franc Brinar
nadučitelj, Gotovlje.

Dne 7. majnika mora vsak, ki je dobil belo glasovnico, na volišče: Nihče ne sme reči: bodo že brez mene tudi opravili! Vsak glas za naprednega kandidata je odločilen! Sosed vzami soseda s seboj!

u Kake glasovnice so za Brinarja? Volilci, ki dobite od občin bele glasovnice, imate voliti Franca Brinarja, nadučitelja v Gotovljah. Z belimi glasovnicami se voli 7. maja. Vsi, ki dobite bele glasovnice, ste volilci splošne skupine.

u Kaj prav. o Pišku in kaj o Brinarju domača vas? Piška doma v Hotinji vasi nobeden ne spoštuje, ker je ošaben in se kaže povsod le gospoda, četudi nima za to potrebnih lastnosti. Brinarja pa v Gotovljah, kjer je nadučitelj, vse ljubi in ga vsi prebivalci z zaupanjem ob vsaki priliki za svet vprašajo.

u Pišek, pojdi, od koder si prišel! Pišek hoče biti poslanec za savinsko, savsko in šaleško dolino. Mož pa teh krajev ne pozna. Doma je pri Mariboru in pozna naše kraje le iz naših farovžev, kamor pride tu pa tam na pojedine. Kandidat narodne stranke pa biva v sredini volilnega okraja v Gotovljah blizu Celja in je torej s svojimi volilci zmiraj v dotiki. Proč Pišek, živel domačin Brinar!

u Zakaj Brinar in ne Pišek! Brinar je rodом iz Hrastnika in pozna potrebe ubogih rudniških delavcev od mladih nog. Pišek pa še rudnika videl ni. Kako bode potem rudarja zastopal. Brinar pozna razmere vinogradniškega ubogega ljudstva, ker je služboval več let med tem ljudstvom in sicer v Zibiki v šmarskem okraju in v Črešnjicah med Vojnikom in Frankolovim. Pišek je pa ptujski poljanec in ne pozna potreb vinarja in malega vinogradnika.

u Odbornik kmečke zveze načeloma ne more biti dober zastopnik v splošni kuriji. Zahteve rudniških in tudi kmečkih delavcev in malih posestnikov, ki so tudi delavci večjih kmetov, niso jednake kakor potrebe in zahteve velikih kmetov. Kmečka zveza dela proti malim ljudem. Kmečka zveza hoče, da bi viničesar in kočar velikemu kmetu hlapčeval. Kmečka zveza zagovarja oduševstvo poljskega delavca. Kmečka zveza nasprotuje tovarniškemu in rudniškemu delavcu. Pišek pa je odbornik kmečke zveze in je torej dolžen delati le po načelih kmečke zveze, torej proti delavcu in kočarju. Pišek, če ima kaj vesti, se ne sme vsiljevati delavcem, ker ni prijatelj delavcev.

u Ali je Pišek kmečki prijatelj? Pišek pravi, da je kmečki prijatelj. Pa kot kandidat splošnega volilnega razreda bi moral biti v prvi vrsti prijatelj delavca in malega posestnika in ne samo prijatelj velikega kmeta. V resnici pa Pišek tudi ni prijatelj kmeta. V državnem zboru je bil tak nasprotnik Vaših obeh kmečkih poslancev Robleka in Ježovnika, da ni hotel vstopiti v skupno zvezo z njima. Pišek je s tem škodoval savinjski in šaleški dolini. Zato vsi na delo zoper Piška. Pišek je samo svoj lastni prijatelj in

prijatelj duhovnikov, kadar je z njimi skupaj.

u Agitatorji narodne stranke! Kaj Vam je storiti, da bode Brinar zmagal? Pred vsem morate imeti v vsakem kraju pregled čez volilce. Imeti morate prepis volilnega imenika. Imenik si na občini lahko vsakdo prepíše tudi če je rok za reklamacije že potekel. Iz volilnega imenika vidite, kdo sme voliti in kje stanuje. Agitatorji, prihodnji teden bodo občinski uradi že razdeljevali glasovnice za splošno kurijo in legitimacije. Bodite v dotiki z občinskimi uradi, da izveste, kdaj se glasovnice delijo. Potem nemudoma pojdite od volilca do volilca in pazite, da napiše na glasovnico le ime: Franc Brinar, nadučitelj, Gotovlje. Pazite, da župnik ali kaplan ali drug klerikalni agitator ne dobi volilca prej v roke. Z dovoljenjem volilca smete Vi napisati na glasovnico ime našega kandidata. Najboljše je, če je volilec s tem zadovoljen, da naš agitator sprejme njegovo legitimacijo in glasovnico do dneva volitve v svojo shrambo. Potem ni nevarnosti s strani župnika, da bi volilca premotil ali nadlegoval. Če je volilec nam nasproten in pravi, da na noben način noče nobenega kandidata voliti, prigovarjajte mu, naj pa svojo legitimacijo raztrga, da ga ne bode mogel klerikalec na volišče spraviti. Agitatorji, večkrat obiščite vsakega volilca in ga podučite in mu prigovarjajte, da gre 7. maja gotovo volit. Agitatorji, pridite vsak teden vsaj enkrat na skupna posvetovanja in nam poročajte, kako stvar stoji. Agitatorji, bodite neutrudljivi, delajte noč in dan! Pazite na nasprotno agitatorje, da ne bodo delali škode!

Fran Brinar je izvrsten govornik. Na shodu v Žalcu je napravil govor narodnega kandidata Frana Brinarja najlepši utis. Pišek ne zna drugzega nego kar se iz „Slov. Gosp.“ nauči. V Gradcu potrebujemo Slovenci dobrih govornikov. Delajte torej za Brinarja.

u Pišek kmet? Vsa svoja posestva v Hotinji vasi je dal v najem in sam igra le gospoda. Kakšen je to kmet?

u Ali utegne biti Pišek poslanec v deželni zbor? Ne utegne! On je po neumnosti volilcev mariborskega okraja prišel v državni zbor in še tam nič ne zna in nič ne stori, kje bode našel čas zastopati še povrh največji okraj na spodnjem Štajerskem v deželni zboru? Moral bi biti največji politik in najsposobnejši mož, da bi bil primeren za dve tako težki bremen. Da si upa še tudi v deželni zbor kandidirati, je naravnost brezvestno!

u Ožje volitve v splošni kuriji. Pri volitvi dne 7. maja nastopijo 3 kandidati, socialni demokrat Sitar, klerikalec Pišek in naš kandidat Fran Brinar. Če bi nobeden ne dobil večine nad obema drugima, bodo še enkrat volitve 14. maja med onima dvema kandidatom, ki bosta 7. maja največ

glasov dobila. Zato naj vsi volilci 7. maja shranijo legitimacije, drugače pri drugi volitvi 14. maja ne bi smeli voliti. Seveda je upanje, da bode naš kandidat že 7. maja zmagal, pa gotovo to ni. V tem slučaju mora zmagati 14. maja.

u Shodi za kandidata Brinarja. V kratki dobi treh tednov g. Brinar seveda ne more prirediti v vseh 11 okrajih shodov. Nastopil bode pa vsako nedeljo na več shodih. Pridno delajte za udeležbo. Pa tudi sami prirejajte brez kandidatov shode v vsaki občini, če le mogoče. Na teh shodih posebno pretresajte volilni imenik in si razdelite agitacijsko delo.

u Kdo je postavil Piška za kandidata? Dr. Korošec in dr. Benkovič. Benkovič bi rad na vsak način zlezal v deželni zbor. Ker mu brežiškega okraja dr. Jankovič ni hotel prepustiti, je najprej mislil na splošno kurijo. Ker pa mu je bil ta okraj prevelik in se je zbal pregrdega poraza, se je potuhnil in zlezal v celjski kmečki okraj, Piška pa je v sporazumu z dr. Korošcem naprosil, naj mu pomaga kot kandidat v splošni kuriji krotiti te preklete savinske „liberalce“. Zato ga je v Vidmu na nekem shodičju dal postaviti za kandidata. A Pišek je že najmanj dva tedna pred tem shodom vedel, da bode ga dr. Korošec porinil v ta okraj, zato je že tudi prišel špijonirati in vohunit na glavni zbor narodne stranke. Takrat se je mož proti nekaterim našim somišljenikom delal strašno sladkega in je zatrjeval, da je on bil jako za kompromis. Zakaj pa potem hodi sedaj sem dol zgaga delat in prepira sejat? Če bi imel kaj svoje volje in če je res za mirne volitve, bi tega ne storil. A on nima svoje volje, ampak njegova volja je dr. Korošec. In ta nam ga je nakomandiral v naš volilni okraj. Kar pa nam daje dr. Korošec za darilo, to vemo, da je strup — in zastrupiti se ne damo. Piška ni izbralo ljudstvo za svojega kandidata, niso ga izbrali mali kmetje in delavci, ampak par komandantov takozvane kmečke zveze. — Kako drugače je z Brinarjem! Na treh velikih shodih v Žalcu, v Slovenjem Gradcu in Rajhenburgu je bila soglasno od več kot tisoč ljudi sprejeta kandidatura g. Brinarja za splošno kurijo. Ne za zaprtimi vrati na shodih, kjer je izmed 50 ljudi 20 duhovnikov, ampak na javnih shodih so mali kmetje in delavci se odločno zavzeli za Brinarjevo kandidacijo. Zato: živel Fran Brinar, naš kandidat.

u Pišek in politično poštenje. Bil je pred dvema leti. Takrat je po razpustu državnega zbora sklical poslanec Robič zborovanje v Orehovo vas pri Mariboru, torej v Piškov rodni kraj. Robič, ki je do takrat zastopal mariborski okraj, je položil tam račun o svojem delu in volilci so bili — kakor se je poročalo — tako za-

dovoljni, da so ga hoteli proglasiti za kandidata. Tudi Pišek je bil tam. Drugi dan pa se je v Mariboru sešel s Korošcem in ta ga osorno prime, češ kaj pa ste storili, ta okraj je vendar kakor nalašč za Vas itd. In takoj na to je Pišek Robiču poročal, da naj si ne dela glede shoda napačne slike, da so bili po shodu vsi kmetje proti njemu itd. Tako je poštenjak Pišek napeljal vodo na mlin svoje kandidature. Če taki ljudje govorijo o politični poštenosti, mora človek pljuniti.

u Z lažmi za Piška! Ker hočejo mariborski duhovniki našim malim kmetom in delavcem v šaleški, savinjski in savski dolini vsiliti Piška za poslanca, morajo mu seveda pripravljati tla, ker o kakih njegovih resničnih zaslugah doslej ni nič znanega, z izmišljenimi in lažnimi. Da vsa njegova politika in njegovo javno delo obstoji v tem, da se brati in objema z mariborskimi in da hodi na piščance k duhovnikom po deželi, tega seveda ne morejo slaviti kot zasluge. Zato pa je moral po komandi dr. Korošca Pišek nekaj doseči, o čemur se mu še nikdar sanjalo ni. Vse podpore, ki so jih dobili letos kmetovalci v Ježovnikovem volilnem okraju, vsega tega ni dosegel Ježovnik, kaj še, to je dosegel Pišek. Tako vsaj je pisal „Slov. G.“ in tako zdaj čivkajo vsi klerikalni vrabci po strehah Ježovnikovega volilnega okraja. Pa poreče kdo: Pišek kot poštenjak vendar kaj takega ne more pripustiti! Pa prijatelji, on molči in mirno pripušča, da se z lažmi in obrekovanjem zanj agitira, o, mirno pripušča, da se mu natika na puhlo glavo pavje perje, samo da bi s slavo zlezal v deželni zbor. Kako imenujemo človeka, ki laže? Kako naj imenujemo človeka, ki pusti, da se o njem širijo laži po svetu? Nepoštenjak je prvi kakor drugi! In tem večji nepoštenjak tisti, ki bi rad igral vlogo voditelja ljudstva, pa si mora to vodilno vlogo pridobiti šele z lažmi. Fej!

u Še z drugo lažjo napeljavajo Pišekovi agitatorji vodo na mlin njegove kandidature! „Slov. Gospodar“, „Straža“ ter „Slovenec“ so dobili iz blagoslovljene roke enako glaseč se dopis, v katerem lažejo, da je dr. Koderman na shodu narodne stranke v Slovenjem Gradcu pravil, da je Pišku žena ušla. Gospodje „uredniki“ mariborskih duhovniških listov se bodo sicer za to laž imeli zagovarjati pred sodnijo, pa vseeno pribijemo tudi mi, da dr. Koderman v svojem govoru Piška niti omenjal ni, ker se do takrat sploh ni znalo, da misli ta „veličina“ v tem okraju kandidirati. Dopisnik v duhovniški suknji, ki je bil na shodu navzoč, se je torej drzno in nesramno zlagal; hotel je s tem menda Piškovo kandidacijo podpreti, a pozabil je, da ima laž kratke noge. Fej lažnikom! Če pa hoče Pišek tak volilni boj, bomo pa res posvetili v temne kote njegove preteklosti.

Dne 7. majnika oddaj vsakdo belo glasovnico, na katero je zapisal: **Fran Brinar**, nadučitelj, Gotovlje.